

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 44890**Nom:** Metodología de la investigación en comunicación y periodismo**Cicle:** Màster Universitari Oficial**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2026-27**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
2239 - M.U. en Nous Periodismes, Comunicació Política i Societat del Coneixement	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2239 - M.U. en Nous Periodismes, Comunicació Política i Societat del Coneixement	Metodología de la investigación en comunicación y periodismo	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ**RESUM**

En aquest tema del mòdul, s'estudiaran els diferents enfocaments i aproximacions que actualment es duen a terme en la investigació en comunicació i periodisme, en els principals centres de referència nacionals i internacionals. En primer lloc, s'abordarà el concepte de ciència, mètode i les fases de la investigació científica. S'oferirà, en segon lloc, una perspectiva dels principals paradigmes d'investigació que existeixen en la ciència social i la ciència en comunicació, per comprendre les bases epistemològiques en les quals es fonamenten les metodologies d'investigació quantitatives i qualitatives. En tercer lloc, es familiaritzarà l'estudiant amb les principals tècniques d'investigació quantitatives aplicades en els estudis de periodisme i comunicació. I, finalment, es farà el mateix amb motiu de les principals tècniques qualitatives.

grave;cniques qualitatives.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

2239 - M.U. en Nous Periodismes, Comunicació Política i Societat del Coneixement

Aconseguir l'elaboració de raonaments argumentats que aporten evidències sobre diferents realitats comunicatives.

Capacitat per a aplicar metodologies i tècniques de recerca sociocomunicativa, quantitatives i qualitatives, en el camp dels nous periodismes i de la comunicació política.

Capacitat per a conceptualitzar i analitzar la relació entre acció social, moviments socials i informació pública.

Capacitat per a delimitar un marc conceptual de caràcter transversal i pluridisciplinari amb l'objectiu de determinar les interconnexions entre societat, política i mitjans de comunicació.

Capacitat per a detectar i analitzar les qüestions relacionades amb la comunicació que es manifesten en forma d'informació, propaganda, acció comunicativa o publicitat, entre altres.

Capacitat per a detectar i analitzar les qüestions relacionades amb la comunicació que sorgeixen en diferents maneres de relació social i d'activitat política.

Capacitat per a trobar, seleccionar, manejar i sintetitzar informació bibliogràfica, hemerogràfica i web gràfica especialitzada en l'àmbit dels processos de comunicació social aplicats als camps de l'acció sociocultural i l'acció política, tant en el seu vessant partidista com en la de les polítiques públiques i sempre des de la perspectiva informativa i/o comunicològica.

Coneixement de la relació històrica i present entre l'opinió pública i els mitjans de comunicació social, en atenció a contextos socials i polítics diferents, així com a la implantació de la societat del coneixement i a la rellevància en ella de les TIC.

Desenvolupar la sensibilitat pel treball realitzat amb rigor, compromís i èmfasi en correspondència amb els altres, a través del llenguatge inclusiu, no sexista i no discriminatori.

Desenvolupar respostes metodològiques fiables, innovadores i creatives, per a l'anàlisi i la intervenció sobre situacions comunicatives complexes.

Distingir la recerca sociocomunicativa aplicada d'aquella altra de naturalesa bàsica o acadèmica, destinada a la construcció d'un coneixement teòric.

Identificar, analitzar i integrar la diversitat de posicions i interessos dels actors implicats en les relacions comunicatives analitzades, inclosa la posició i els interessos de qui desenvolupa la recerca sociocomunicativa.

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Respectar i promocionar els drets fonamentals, la igualtat d'oportunitats i la no discriminació per raons econòmiques o ètniques, per l'opció sexual o per les creences..

Respectar i promocionar els principis d'igualtat entre homes i dones, d'accessibilitat universal de les persones amb diversitat funcional, així com els valors democràtics, la cultura de la pau i de la sostenibilitat.

Ser capaz de vincular las tradiciones informativas y las tradiciones políticas en las democracias contemporáneas, pero también en sistemas políticos de otra naturaleza, para definir los campos de la opinión pública, la acción comunicativa o la acción social.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Disseny i difusió d'una investigació

En aquest tema, els estudiants aprendran a dissenyar i difondre una investigació i es familiaritzaran amb totes les etapes del procés d'investigació científica: des de la concepció de la idea fins a la seua realització, execució i difusió. En concret, s'abordaran aspectes clau com la definició d'un projecte d'investigació, el cronograma, els recursos i el pla de viabilitat, i s'explicarà en què consisteix el procés de transferència del coneixement i la difusió de la investigació. Així mateix, s'introduiran les bases d'en què consisteix la carrera investigadora a Espanya, i es definiran les principals característiques del mètode científic.

2. Investigació en comunicació i periodisme

En aquest tema del mòdul, s'exposaran les característiques generals de la investigació científica per a posteriorment abordar la investigació en el camp de la comunicació i el periodisme. Així, s'exposaran els principals paradigmes d'investigació que existeixen en el si de les ciències socials (i, més específicament, en el si de les ciències de la comunicació) per a comprendre les bases epistemològiques en les quals es fonamenten les metodologies d'investigació quantitatives i qualitatives. També s'estudiaran els diferents enfocaments i aproximacions que actualment es duen a terme en la investigació en comunicació i periodisme, en els principals centres de referència nacionals i internacionals. Es realitzarà així mateix una comparació exhaustiva entre la lògica de la investigació quantitativa i la lògica de la investigació qualitativa amb la finalitat que els estudiants compreguen en què consisteixen tots dos abordatges de la realitat social. A continuació, es presentaran les metodologies quantitatives i qualitatives més habitualment emprades en la investigació en comunicació i periodisme. L'estudiant obtindrà així competències per a construir l'artefacte que li permetrà desenvolupar una investigació científica empírica a través de diverses tècniques de recollida de dades qualitatives i quantitatives. S'abordarà el treball de camp en la seua connexió amb la teoria, de manera que l'alumnat adquirirà competències per a relacionar la literatura acadèmica sobre comunicació amb el treball de recollida i anàlisi de les dades.

En aquest tema, es familiaritzarà a l'estudiant amb diverses tècniques específiques d'investigació quantitatives i qualitatives: l'enquesta per mostreig, l'anàlisi de contingut, l'entrevista en profunditat, i l'observació participant. Així, l'estudiant coneixerà els principals procediments que existeixen en l'àmbit de

3. Tècniques i mètodes d'investigació en ciències socials i comunicació

la comunicació social i política per a recaptar i analitzar dades del món social que li envolta. El mòdul s'inicia parant atenció a la investigació quantitativa i a la recollida de dades per mitjà de l'enquesta per mostre i l'anàlisi de contingut, així com a les diverses tècniques d'anàlisi estadística (bivariables i multivariables) utilitzades per al contrast d'hipòtesi. S'inclouen continguts relacionats amb l'estadística descriptiva (mitjanes, percentatges, etc.) i inferencial (Chi-quadrat, residus corregits, anàlisi multivariable, etc.), així com coneixements bàsics sobre anàlisis de fiabilitat. A continuació, s'inclou una introducció a les tècniques d'anàlisis amb big data i conclou amb l'exposició de la lògica qualitativa d'investigació, mitjançant l'exposició dels fonaments de dues tècniques clàssiques: l'entrevista en profunditat i l'observació participant.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	45,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	12,50
Elaboració de treballs individuals o en grup	50,00
Estudi i treball autònom	50,00
Preparació de classes	25,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	12,50
Total hores	150,00

METODOLOGIA DOCENT

- Lliçons magistrals
- Resolució de problemes
- Estudi de casos
- Presentacions orals de materials per part dels estudiants
- Cerca de dades
- Realització d'exercicis

- Tutories

es

AVALUACIÓ

El sistema general de qualificacions seguirà la normativa de la Universitat de València aprovada pel Consell de Govern del dia 30 de maig de 2017. ACGUV 108/2017.

Els elements d'avaluació són els següents.1) Examen: 50%2) Treball individual: 40%3) Avaluació contínua (participació en exercicis pràctics a l'aula, activitats proposades pel professor, etc.): 10%.

Segona convocatòria: les notes es guardaran de primera a segona convocatòria (no d'un curs a un altre), de manera que només farà falta recuperar els elements suspesos en primera convocatòria.

És necessari assistir al 80% de les classes per a poder ser avaluat, si és el cas, de la participació en classe.

Tant en l'examen com en els exercicis pràctics s'exigirà correcció ortogràfica i gramatical. Cada falta d'ortografia, ortotipografia o expressió comportarà una reducció de la qualificació obtinguda, que pot arribar fins al suspens.

L'honestedat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'estudiantat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faça ús de col·laboració fraudulenta, segons el "Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentas de la Universitat de València aprovat pel Consell de Govern de 14 de juliol de 2020. ACGUV 123/2020. La utilització d'eines d'intel·ligència artificial s'adequarà al que es disposa en la "Guia d'actuació per a l'ús responsable de la intel·ligència artificial (IA) en les activitats docents i d'avaluació a la Universitat de València" o normativa que la substituïska

BIBLIOGRAFIA

- Alonso, Luis Enrique. (2016). La entrevista abierta como práctica social. En García Ferrando, M.; Alvira, F.; Alonso, L.E. y Escobar, M. (coord.), El análisis de la realidad social: métodos y técnicas de investigación. Madrid: Alianza (pp. 390-417).
- Beltrán, M. (2015). Cinco vías de acceso a la realidad social. En M. García Ferrando et al., El análisis de la realidad social. Madrid: Alianza (pp. 17-41).
- Busquet Duran, J. y Medina Cambrón, A. (coords.). La investigación en comunicación: ¿Qué debemos saber? ¿Qué pasos debemos seguir? Barcelona: UOC. Callejo Gallego, J. (Coord.). (2017). Introducción a las técnicas de investigación social. Ramón Areces.
- Chatfield, C. (1995) Problem Solving: A Statistician's Guide. Boca Ratón: Chapman & Hall/CRC Press.
- Conde Gutiérrez del Álamo, Fernando (2009). Análisis sociológico del sistema de discursos. Madrid: CIS.
- Corbetta, Piergiorgio (2007): Metodología y técnicas de investigación social. Madrid: McGraw Hill.

- Arcila-Calderón, Carlos; Barbosa-Caro, Eduar; Cabezuelo-Lorenzo, Francisco (2016). Técnicas big data: análisis de textos a gran escala para la investigación científica y periodística. *El profesional de la información*, v. 25, n. 4, pp. 623-631. <http://dx.doi.org/10.3145/epi.2016.jul.12>
- Lewis, S. C., & Molyneux, L. (2018). A decade of research on social media and journalism: Assumptions, blind spots, and a way forward. *Media and Communication*, 6(4), 11-23. Ispizua, Marian y Lavía, Cristina (2016). *La investigación como proceso: Planificación y desarrollo*. Madrid, Dextra.
- Valles, M.S. (2009). *Entrevistas cualitativas*. Cuadernos Metodológicos, 32. Madrid: CIS.
- Vilches, L. (Ed.). (2011). *La investigación en comunicación: métodos y técnicas en la era digital*. Editorial Gedisa. <https://www.uca.ac.cr/wp-content/uploads/2017/10/Investigacion.pdf>